

3.

Kedves Miklós Bátyám!

A tegnapi meghíusult telefonpróba után kénytelen vagyok ismét a tollhoz nyulni, hogy veled több dolgot, miket a telefonon akartam szóval megmondani, közölhessek.

Első sorban is fogadd köszönetemet a küldött lackért és receptért! Továbbá mindannyiunk köszönetét a sok fáradságért és kitartásért, melyet tegnap este tanúsítani szíves voltál.

A tegnapi sikertelen próbára áttérve csak a legnagyobb sajnálkozásomat fejezhetem ki annak meghíusulása fölött. Én hallottam néhány szignódat sőt egyszer beszédedet is, de sajnos meg nem érthetem a nagy zugás miatt mit azok az istentelen Hughes-féle gépek okoztak²². Roppantul boszantott a dolog s mi részünkről mindent elkövettünk hogy csak egy szavat is megértsünk. Folyton két telefonon hallgattunk, mindkét fülünkhöz tartván egyet. - Azokról az izgatott percekről melyek a próba előtt órahosszuságuk voltak nem is írok. Az a meglepetés melyet a még eddig nem hallott óriási zugás okozott az sem érdemel említést, hanem a boszuság a beszélgetés meghíusulta fölött, az azután már valami volt!

Részemről a hibát Gyallán tulajdonképpen Érsekújváron keresem. Ha jól emlékszem rá állomásod leágazás az Érsekújvár-Komáromi vonalról. Ha Érsekújvár nem izolálta a vonalat úgy a beszéd által keltett villanyosság nagy része elszökött ez uton használatlanul. Ha nincsen terhedre s rád nézve nem unalmas a dolog, úgy még egy próbát terveznék, majd ha szárazabb hideg időjárás áll be. Akkor úgy intézkedjünk hogy Érsekújvár szigetelje el a gyallai vonalat Szalaytól²³ pedig lehetőleg oly vonalat kérünk - ha kerülő volna is - hol minél kevesebb Hughes dolgozik. Én majd akkor valami kitűnő erősségű Gower féle telefont küldök s magam ugyanily teleffonnal a szombathelyi telegráf állomásra megyek, honnan morseval is beszélhetünk s ha megy a dolog úgy fogom csak a herényi vezetést bekapcsolni s az igazgatótól beszélni. Engemet különösen hogy akadályokra akadtunk még jobban érdekel a próba²⁴.

Tegnap a telefonon egy más igen érdekes dolgot akartunk megbeszélni. A "Természettudományi Közlöny"²⁵ utolsó számában leván írva, bár kissé homályosan a fotofon, melylyel fénysugár felhasználásával lehet beszélni.

Én minden áron akarok ily készüléket össze állítani. A legfontosabb rész a Selenium azonban hiányzik. Kunc igazgató urral megbeszélvén a dolgot arra a véleményre jutottunk, hogy miután Hauck ily ritkán használt dolgokkal néha felülteti az embert, legcélszerűbb lesz ez ügyben tanácsodat kikérni, honnan volna legcélszerűbb seleniumot szerezni. Nem kaphatnék-e illő árért Than-tól²⁶ vagy Lengyel Bélától²⁷, sajnos én nem vagyok oly szerencsés ismerni őket s így direkt nem is kereshetem meg őket, hanem tégedet kérnélek meg Kedves Bátyám közvetítőül. Bocsáss meg kérlek, hogy újra fárasztalak! Én rendkívül restellem, hogy annyiszor a terhedre vagyok. Ez esetet mentse ki a dolog érdekes és fontos volta.

Ha valakit ajánlanál, kinél biztosan tiszta seleniumot kaphatok, ezt legjobban szeretném, de nekem a mechanikusok vegyszerei iránt kevés a bizalmam. A fotofon jelenleg ujságánál fogva is meg fogja érdemelni a ráfordított fáradságot. Most még Európában sincsen - olyan minőt én kigondoltam talán sehöl sincs. Ha sikerülni találna össze állításom úgy szándékozom bemutatni az académiának.

De nem terhellek levelem hosszúságával is, zárom soraimat. Kérésemet megújítva maradok kitűnő tisztelettel kész szolgád

Herény 11/12 1880.

Gothard Jenő